

Obrazovanje odraslih u Hrvatskoj

Doc. dr. sc. Tihomir Žiljak

Sudjelovanje odraslih u Hrvatskoj

Sudjelovanje u protekla 4 tjedna

- oko 3% (Eurostat)

EU prosjek 10,8% / plan do 2020: 15%

Sudjelovanje u proteklih godinu dana

- 34% ASOO/IPSOS (2017.)

- 31,8% AES (2016.)

EU prosjek 2011.: 40,3%

Tko želi sudjelovati?

- *Stanovnici gradova (19%) nasuprot 9% stanovnika seoskih naselja.*
- *Osobe u dobi do 40 godina (56%).*
- *Osobe sa završenom višom školom / fakultetom (52%).*
- *Zaposleni gotovo svaki treći 31% zaposleni.*
- *Osobe višeg socioekonomskog statusa.*

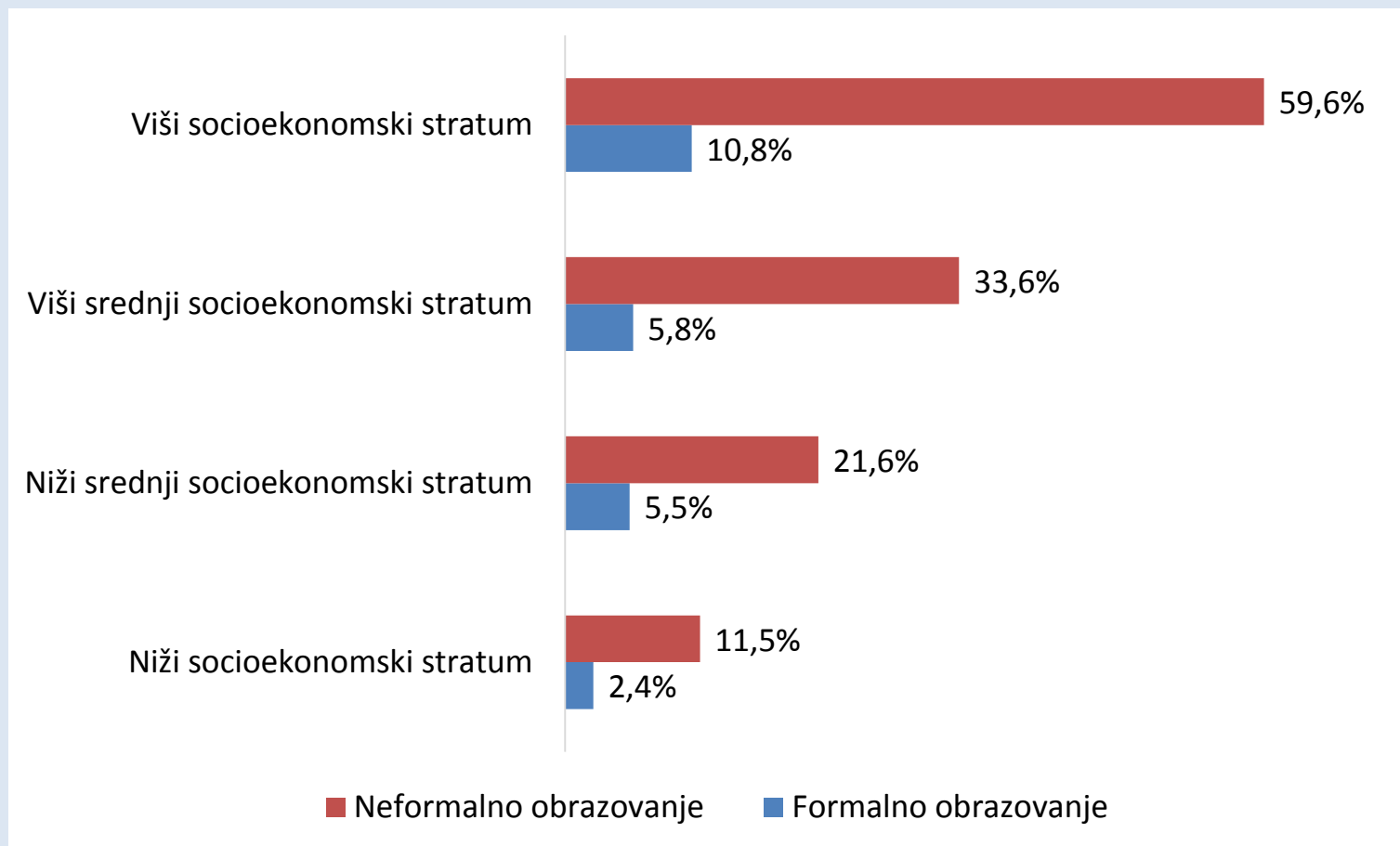
ASOO/IPSOS

Manje obrazovani manje sudjeluju

- 7,4% u skupini koja nema završenu osnovnu školu
- 25,7% u skupini sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem
- 61,3 % u skupini visokoobrazovanih osoba

- Eurostat (2016) *Education and training / Participation in education and training* (Database).

Socioekonomski profil sudionika formalnog i neformalnog obrazovanja odraslih

Osnovne vještina

70 milijuna Europljana nema dovoljno razvijene osnovne vještine: čitanje, pisanje i matematičke vještine (Program za međunarodnu procjenu kompetencija odraslih / PIAAC)

Njemačka (istraživanje LEO): 7,5 milijuna ili 14,5% odraslih Nijemaca funkcionalno nepismeno iako je u toj skupini čak 67% osoba završilo temeljno obrazovanje.

Skupine u nepovoljnom položaju

- Romi 25 - 64 imaju prosječno 6 godina manje obrazovanja od ostalog stanovništva.
- Romkinje idu prosječno dvije godine kraće u školu od Roma i 7 godina manje od ostalih stanovnika svoje dobi.

Potočnik, D. et al. (ur.) (2014.). Romska svakodnevnica u Hrvatskoj: Prepreke i mogućnosti za promjenu. Zagreb: UNDP / UNHCR / UNICEF

- 63 % osoba s invaliditetom ima najviše završenu samo osnovnu školu
- 28 % OSI ima završenu srednju školu
- 3 % OSI ima završeno visoko obrazovanje

Prepreke

Prepreka za sudjelovanje u obrazovanju odraslih:

- situacijske,
- institucionalne i
- dispozicijske (Rubenson, 2011).

Europske komisije iz 2012. godine na sličan način prepreke dijeli na:

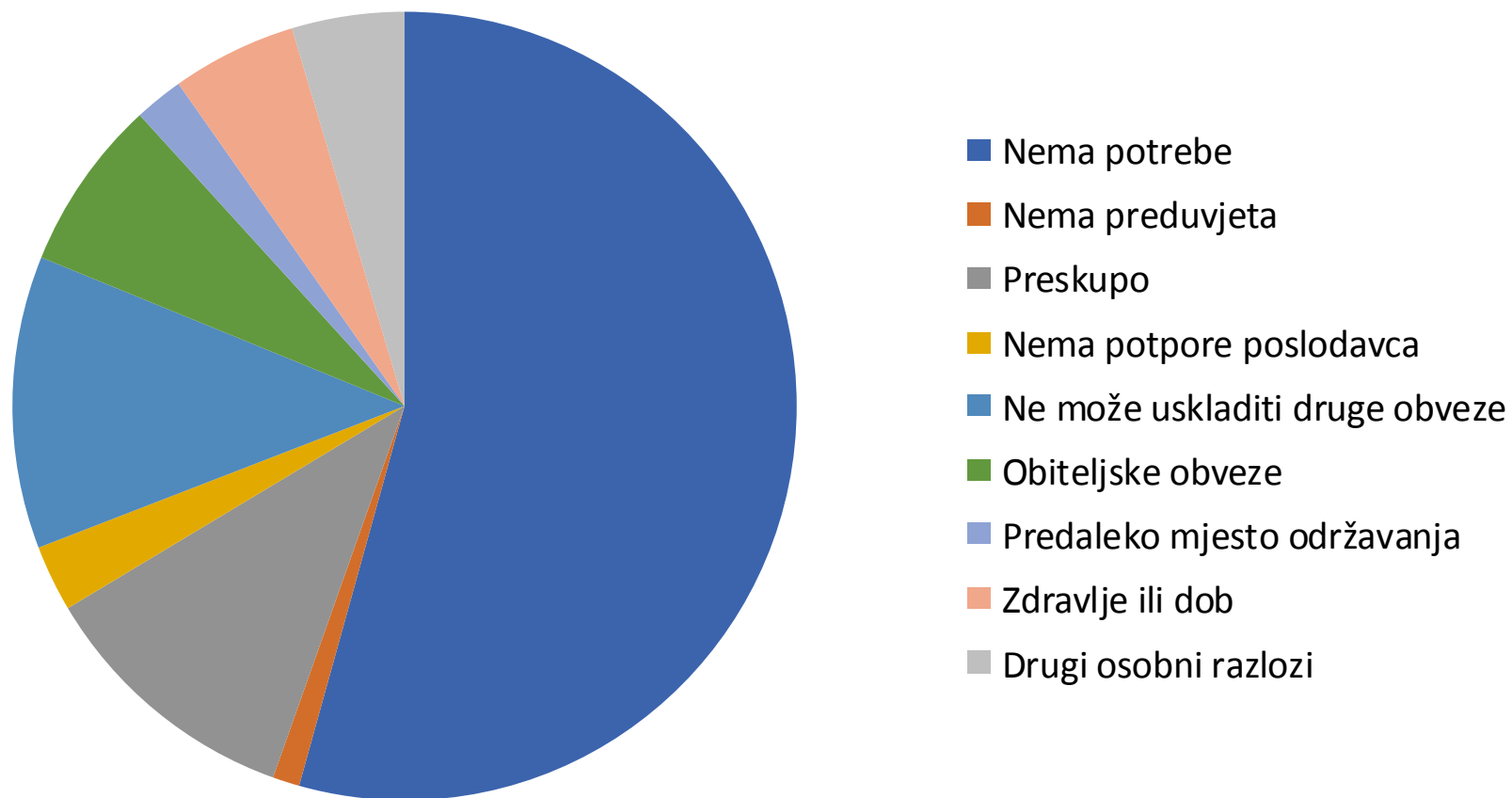
- strukturne,
- situacijske i
- psihološke (European Commission, 2012: 10)

Rubenson, K. (2011.). Barriers to Participation in Adult Education. U: Rubenson, K. ur.(2011.). Adult learning and education. Oxford: Elsevier: 216-223

European Commission (2012.). European Guide - Strategies for improving participation in and awareness of adult learning. Brussels: European Commission.

Prepreke za sudjelovanje u obrazovanju odraslih

Prepreke (AES, 2016)

- Nema potrebe za daljnjim obrazovanjem i osposobljavanjem (53,9%)
- Previše skupi programi (10,9 %)
- Nedostatak vremena zbog obiteljskih obveza (7%)

Prepreke (ASOO, 2017)

- Cijena programa 30,2%
- Drugi osobni prioriteti 27,8%
- Obveze na poslu 26,4%
- Obiteljske obveze 21,8%

Ciljevi u kontekstu EU i nacionalnih prioriteta

Od problema do rješenja

PROBLEM

Niska razina
kvalificiranosti
azilanata (brojke)

CILJ

Povećanje
kvalificiranosti
azilanata u X
županiji provedbom
obrazovnih
programa

Ciljevi SMART

- **Specific / Konkretni**
- **Measurable / Mjerljivi**
- **Achievable / Izvedivi** alt. *Assignable* / tko će izvesti
- **Relevant / Relevantni**
- **Time bound /Vremenski određeni**

Nacionalna razina

- Provedba Strategije
- Implementacija EU agende za obrazovanje odraslih
- Novi Zakon o obrazovanju odraslih
- Strateški okvir za promoviranja cjeloživotnog učenja
- HKO i priznavanje prethodno stečenog znanja

Politika EU-a u području obrazovanja odraslih (2010-2020)

Obrazovanje odraslih ključna je komponenta politike cjeloživotnog učenja Europske komisije.

- To je ključ **konkurentnosti i zapošljivosti, socijalne uključenosti, aktivnog građanstva i osobnog razvoja** diljem Europe. I
- Obrazovanje odraslih obuhvaća formalno, neformalno i informalno učenje radi poboljšanja **osnovnih vještina, stjecanja novih kvalifikacija, unapređenje vještina ili stjecanja novih vještina radi zapošljavanja.**
- Potražnja za obrazovanjem odraslih povećava se, a Komisija je predana tome da svim državama članicama EU-a olakša stvaranje sustava za obrazovanje odraslih koje odlikuju fleksibilnost, visoka kvaliteta, izvrsno poučavanje i poboljšana uloga lokalnih vlasti, zaposlenika, socijalnih partnera, građanskog društva i kulturnih organizacija.

Prioritetna područja

- pretvaranje cjeloživotnog učenja i mobilnosti **u stvarnost** i povećanje pristupa obrazovanju za sve;
- poboljšanje **kvalitete** i učinkovitosti sustava obrazovanja odraslih;
- promicanje **jednakosti**, društvene kohezije i aktivnog **građanstva** sudjelovanjem u društvenom i kulturnom učenju radi osobnog razvoja i ispunjenja;
- poticanje **kreativnosti i inovacije** odraslih te njihovih obrazovnih okruženja;
- poboljšanje i praćenje **baze** znanja.

Oblici usavršavanja: nove prilike za odrasle (2016.)

Tri razine

Procjena vještina: odraslima omogućiti da utvrde vještine koje već imaju i moguće potrebe za usavršavanjem

Ponuda učenja: prilagođena potrebama pojedinca Odraslima osigurati fleksibilno i kvalitetno obrazovanje i osposobljavanje kako bi usavršili vještine koje su im najpotrebnije

Vrednovanje i priznavanje: odraslima ponuditi vrednovanje i priznavanje novostečenih vještina kako bi ih mogli iskoristiti na tržištu rada ili za daljnje učenje, odnosno stjecanje viših kvalifikacija

Koordinacija i partnerstvo osiguraju djelotvornu koordinaciju s ciljem provedbe ove Preporuke te, kada je to primjereno, podupru uključivanje relevantnih javnih i privatnih aktera u obrazovanje i osposobljavanje, zapošljavanje, socijalne i kulturne politike te druga relevantna područja politika, kao i promicanje partnerstava među njima, uključujući prekograničnu i regionalnu suradnju;

Preporuka Vijeća od 19. prosinca 2016. o oblicima usavršavanja: nove prilike za odrasle

Odluka (EU) 2017/864 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o Europskoj godini kulturne baštine (2018.)

Opći ciljevi: poticanje i potpora nastojanjima u

- suradnji sa sektorom kulturne baštine i civilnim društvom u širem smislu,
- zaštiti, očuvanju, ponovnoj uporabi, unapređenju, vrednovanju i promicanju kulturne baštine Europe.

Naročito se doprinosi:

- (a) promicanju uloge kulturne baštine Europe kao ključne komponente **kulturne raznolikosti i međukulturnog dijaloga**, da u njoj uživa šira i raznolikija publika uključujući mjera za razvoj publike i obrazovanjem o baštini (**socijalna uključenost i integracija**);
- (b) društvu i gospodarstvu putem njezina izravnog i neizravnog **gospodarskog potencijala**
- (c) odnosu između Unije i trećih zemalja